

ærede Medlem raillerede over, at han finder mig forskrækket, saa saare Talen er om at røre ved de store Formuer, og det ærede Medlem sagde til mig, at jeg skal se mig ud omkring, saa vil jeg finde, at der var sandelig dog endnu Formuebesiddere her i Landet. Ja, heldigvis er der det, men dette, at saadanne findes, giver virkelig ikke, hvis man tænker noget dybere over Tingene, nogen som helst Berettigelse til at fare løs paa dem og opspise de Formuer, som de vedkommende ikke har liggende i Strømpeskaffer, men som cirkulerer i Produktionen som en Betingelse for, at den i det hele taget kan finde Sted. Naar det ærede Medlem siger, at han er en Ven af Opsparing og gerne saa smaa Formuer dannet, men er en Fjende af de store, beror det ogsaa paa et ganske ensidigt Syn hos det ærede Medlem. Thi om de mange Smaakapitaler eller den enkelte Storkapital er det produktionsmæssigt mest værdifulde, afhænger i høj Grad af Kapitalanbringelsen. Jeg nærer ikke Tvivl om, at indenfor en Erhvervsgren som Landbruget er de mange Smaakapitaler anbragt i de mange Smaabedrifter; produktionsmæssigt og udbyttmæssigt mere værdifulde end det enkelte store Kapitalbeløb, anbragt i en enkelt Bedrift. Men jeg nærer heller ingen Tvivl om, at Modsetningen dertil møder man indenfor mange industrielle Erhvervsgrene. Derfor er den Betragtning, som det ærede Medlem her har anlagt paa dette Spørgsmaal, ganske ensidig og ganske kortsynet. Jeg vil hævde — og deri er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Holstein —, at vi er i vor Formuebeskatning gennem den Progression, vi er kommet op til, naaet til en Udformning paa dette Omraade, som virker opsparingshemmende, kapitalmindskende og derigennem fremmede for Arbejdsløsheden og formindskende for dansk Produktion.

Det ærede Medlem Hr. Holdgaard henpeger saa i Forbindelse med Spørgsmaalet om kommunal Formueskat paa Eksempler, som jeg ogsaa har hørt det tidligere Medlem Hr. Henningsen nævne, i hvert Fald tilsvarende Eksempler, gaende ud paa, at rundt om i Kommunerne er Formuebesiddere med 4—10 Mill. Kr. fritaget for kommunal Skat, medens Folk med ganske smaa Indkomster maa betale. Det ærede Medlem ved jo dog særdeles vel, at Grunden dertil er den Skat, som vedkommende Formuebesidder betalte forrige Aar, det er den Beskatning, som hans Formueafkastning har maattet bære; den Skat, som selve Formuen har maattet

bære, og det ærede Medlem ved særdeles vel, at ogsaa i Aar, hvor en saadan Formuebesidder bliver ude af Stand til at skatte til Kommunen, bærer han en meget betydelig Skat til Staten af den Formue, som til syvende og sidst ikke afkaster for ham noget, hvoraf han kan leve i det Skatteaar, hvorom Talen er.

Derfor er jeg slet ikke uenig med det ærede Medlem Hr. Holstein i, at man i en Overvejelse af det samlede Skatteproblem maa drage Formuebeskatningen i Forgrunden, og naar jeg har sagt, at man foreløbig neppe kan naa bort fra den nuværende Form for direkte Beskatning, ja, saa har jeg sagt det ud fra den Opfattelse, at hele dette Problem bunder saa dybt og vil berede saa store Vanskeligheder, at det naar man ikke foreløbig, selv med den bedste Villie, til at løse. Det ærede Medlem Hr. Holstein har nemlig Ret i, at den nuværende kommunale Beskatningsform er ikke tilfredsstillende, den virker ikke rationelt, men den lader sig ikke løsrive af sin Sammenhæng, thi som det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg allerede har sagt, det er ikke dette, om man kommunalt eller statligt yder saa meget eller saa meget, om det er Ejendomsskatten eller den personlige Skat, der bærer saa meget eller saa meget, men det er det samlede Beløb, som den enkelte erhvervsdrivende paa Grund af Formue, Indkomst, Ejendomsbesiddelse kommer af med til alle de forskellige Skatteopkrævere, der er det afgørende i Sagen. Og vi er her i Landet naaet saa langt, saa tungt hviler Skatterne sammenlagt, og saa tungt hviler de enkelte Addender, at man ikke kan beskæftige sig med en Reform af den ene — hvis man da ikke vil have forrykket hele Udviklingen, have den forvredet —, uden at man ogsaa beskæftiger sig med alle de andre. Derfor tror jeg, at der vil løbe meget Vand i Stranden, inden Problemet er løst. Men jeg føler mig paa den anden Side overbevist om, at den Udviklingslinje, som den sidste Menneskealder har fremvist, den kan ikke fortsættes, at Retningslinjen maa blive en anden, og at Grundprincipperne — efter at man har set, hvor vidt de nuværende har ført ud — nødvendigvis maa undergaa en Forandring.

Jeg har villet fremsætte disse Bemærkninger paa Foranledning af de Udtalelser, der her er fremkommet; men jeg skal erkende, at det hele Lovforslag, som det her foreligger, maaske ikke giver Anledning til, at disse store Principper sættes under Debat, og jeg forstaar ogsaa, at den Tilslutning, som Forslaget har fundet her i det høje